

ירושלים, 17.7.39

ב-10 בבוקר משישה עם באי-כוח מזכירות הנוער בפועל העליונה של הנוער; שיינבוים, ציפנד, צוקרמן, קלר, אפשטיין. באי-כוח הנוער דרשו: (א) הוראות מהמחלקה המדינית לנוער בחו"ל; (ב) עזרה לפעולת הנוער בחו"ל ככלל. במרס ש'ז הוקמה באמריקה מועצה של הנוער המקיפה לא רק את ארגוני הנוער הציונים אלא ארגוני נוער יהודיים כלליים. הצעתי למזכירות לפנות לארגוני הנוער באמריקה, באפריקה הדרומית ובאנגליה (א) ע"ד הכשרת הנוער הלומד בבתי ספר ימיים-צבאיים ואויריים; (ב) הפעלת הנוער לעזרת הבטחון בארץ ע"י משלוח סירות ואוירונים וציוד אחר. דרשתי גם להגביר את ההיבוך העברי בארגוני הנוער באנגליה האנגלו-סכסיים והגברת הקשר עם הארץ ע"י סידור ביקורים סארוותיהם לא"י.

ב-12 שיחה עם אליהו על סידורים שנעשו בחו"ל בעניני המפעילים.

ב-12:15 שיחה עם וידרה על פעולת הספנות. אליהו נתן הוראה לברגי:סקי להתקשר עם וידרה בדבר סירות, אולם איש לא התקשר אתו. נתתי לכר-כוכבא 1,500 לא"י בשכיל רכישת ספינת דייג שתעלה 5,000 לא"י.

ב-12 עד 3 ישיבת ועדת החמשה. ביררנו עניני עליה, קורסים ימיים והגברת פעולת הספנות שלנו. נתתי אינפורמציה על תכניות הממשלה נגד העליה הבלתי ליגלית. הטלת ענשים קבוציים על ישובים המסייעים למפעילים; גל החזקת מפעילים במאסר; גל מסירתם למשפט צבאי; גל גירוש מן הארץ.

ב-3 ישיבה עם חברי הועד הלאומי. החלטנו על סידור שביתת מחאה נגד הצהרת מקדונלד.

לפנות ערב יצאתי לנען.

אחרי חצות ישיבת הועד בנען בעניני עליה.

18.7.39

חזרתי בבוקר לתל-אביב. ב-10 ישיבה עם דוב, יוחנן, יעקב וישראל. הטלתי עליהם להכין תכניות של תגובה במקרה אם הממשלה תקיים את מזימותיה בדבר הפעולות נגד המפעילים.

ב-1 חזרתי לירושלים.

בירושלים נודע לי לתמוכני הגדול, שראש עיריית תל-אביב גזר עוצר על העיר בהסכמת הועד הלאומי.

ב-4:30 בירור עם זכר שבא באופן מיוחד מתל-אביב בדבר הפצב בכית עשה. בסביבה יש כנופיות ויש צורך להשיג נשק מאת הממשלה וכמו כן מכונית משוריינת. הוטל על גורדון לסדר את הדבר הזה.

19.7.39

ירושלים, 19.7.39.

באה אצלי משלחת מאנשי הרטוב: בכר, בן-לוי ועוד. הם יושבים כבר 42 שנה בהרטוב. עד 1929 לא שנו לשום מוסד. בפרעות של אב באותה שנה נהרסה המושבה ואנשי הרטוב התגלגלו כשנה בתל-אביב. קרן שזרה עשתה תכנית להשקעה, אולם הרב לא יצא לפועל. קבלו רק עשרת אלפים לא"י לבנין ואינונסטר. המקוב כמו שהוא איבנו יכול להתקיים מפני מיעוט החושבים. כופר-הישוב הקציב 4 לא"י לחודש ל-8 משפחות כתור נוטרים. אולם מיוני ואילך פסלמים רק 18 לא"י לכולם. בתנאים אלה אין להם אפשרות של קיום. הם סגרים להגדיל את המושבה על ידי הכנסת קבוצה לאדמת גולדברג כשטח של 1200 דונם, יש גם לחברת שמסון 600- דונם שדכת פלחה, אפשר גם לרכוש אדמה בסביבה. מצרעה (?) אפשר לרכוש כ-200 דונם במחיר מ-4 עד 3 לא"י; גם במנזר היווני יש 26 אלף דונם, ואפשר לרכוש מהנז 19 אלף דונם. לפני המאורעות דרשו בעד האדמה הזאת 125 אלף לא"י. הבשחתי לכרר עם מחלקת ההתישבות ועם קרן הקיימת מה שאפשר לעשות להגדלת הנקודה.

ב-10:30 באה משלחת מקרית חרושת. שהיתה אצלי בבקורי האחרון בחיטה. התחבורה למקום שרם סודרה והם יהיו גאלצים לעזוב את המקום. הבשחתי לפנות בענין זה לוועד הקהלה בחיטה.

ב-1 באה אצלי משלחת מהגליל התחתון: צימרמן, רקלים ופבריקנט. הם דורשים הרחבת הישוב בסג'רה ע"י העברת אדמת נטעים לקרן הקיימת. האדמה היא כרגע בירי הרב שיטלבוים ונתן קפלן. גם אפ"ק יש לו זכויות באדמה זו. השטח הוא 6000 דונם. הם רוצים שיוקם מחנה שיעלה כ-3,000 לא"י. פיק"א, לפי דבריהם, תשתתף בשליש. מרגוליס טאפ"ק הבטיח לצימרמן להשתתף בהקמת המחנה, מירקין הבטיח להשתתף בשם פיק"א. הבשחתי לשפל בענין הזה.